

GRUNDMOTAT TIL
FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

25. oktober 2010

Orientering om Kommissionens udspil til forlængelse af dele af de midlertidige rammebestemmelser for statsstøtte, der ydes for at lette adgangen til finansiering under den finansielle og økonomiske krise

Resumé

Kommissionen har den 4. oktober 2010 sendt en række forslag om bl.a. udfasning og afvikling af de midlertidige statsstøtteregler, som blev indført af Kommissionen i 2008 for at lette virksomheders adgang til finansiering under den finansielle krise, i høring. De gældende regler udløber den 31. december 2010. Kommissionens forslag vedrører ikke EU's regler om statsstøtte til den finansielle sektor i form af garantiordninger, afvikling af nødlidende banker etc.

Det er Kommissionens vurdering, at der er tegn på voksende stabilisering af de finansielle markeder og genopretning af medlemsstaternes økonomier, men at situationen stadig er skrøbelig, og exit fra de midlertidige statsstøtteregler bør ske gradvist og fleksibelt. Kommissionens foreslår derfor, at dele af de midlertidige regler, der var fastsat til at udløbe i 2010 videreføres til udgangen af 2011, dog med forslag om at reducere støttesatserne.

Kommissionen foreslår, at de facto forhøjelsen af de minimis-loftet fra 200.000 euro til 500.000 euro pr. virksomhed ikke forlænges, og at den tilsvarende forhøjelse fra 7.500 euro til 15.000 euro for støtte til primærproducenter udgår. Endvidere lægger Kommissionen op til en reduktion i de støtteprocenter, som de midlertidige regler har givet mulighed for samt en begrænsning i mulighederne for at yde støtte til store virksomheder. Kommissionen foreslår videre, at reglerne ikke længere skal give mulighed for, at der kan ydes støtte til virksomheder, der er blevet kriseramte efter den 1. juli 2008. Kriseramte virksomheder vil i stedet skulle behandles efter reglerne om rednings- og restruktureringsstøtte.

Herudover foreslår Kommissionen, at de generelle retningslinjer for støtte i form af risikovillig kapital, som gælder indtil 2013 ændres, således at den maksimale årlige investeringstranche øges fra 1,5 mio. euro til 2,5 mio. euro. pr. virksomhed. Endelig foreslår Kommissionen, at EU's generelle regler om kortfristede eksportkreditforsikringer forlænges med to år til udgangen af 2012.

1. Baggrund og indhold

Kommissionen har den 4. oktober 2010 sendt en række forslag i høring om udfasning og afvikling af de midlertidige regler for statsstøtte, som blev vedtaget af Kommissionen i december 2008 med henblik på at lette adgangen til finansiering for virksomheder under den finansielle krise.¹ De gældende regler udløber den 31. december 2010.

Kommissionens forslag skal drøftes på multilateralt møde mellem Kommissionen og medlemsstaternes statsstøtteeksperter den 26. oktober 2010.

Kommissionen er enekompetent på statsstøtteområdet, hvorfor der ikke skal føres egentlige forhandlinger om de foreslåede ændringer. Medlemsstaterne bliver alene hørt om deres holdning til forslagene, i det der kan fremsættes forslag til ændringer, som Kommissionen kan tage med i sine betragtninger inden den endelige udformning af nye regler og retningslinjer.

Det forventes, at Kommissionen vedtager de endelige forslag inden udgangen af 2010.

Det bemærkes, at Kommissionens forslag vedrører alene de midlertidige regler om støtte til realøkonomien og ikke EU's regler om støtte til stabilisering af den finansielle sektor i form af garantiordninger, afvikling af nødlidende banker etc.

Forslagets nærmere indhold

Det er Kommissionens vurdering, at der er tegn på voksende stabilisering af de finansielle markeder og genopretning af medlemsstaternes økonomier, men at situationen stadig er skrøbelig, og exit fra de midlertidige statsstøtteregler bør ske gradvist og fleksibelt. En fuld tilbagerulning af de midlertidige statsstøtteregler ved udgangen af 2010 vil ifølge Kommissionen medføre øget risiko for, at sunde virksomheder fortsat vil have svært ved at opnå finansiering af sine aktiviteter. Kommissionens foreslår derfor, at dele af de midlertidige regler videreføres til udgangen af 2011, dog med forslag om at reducere støttesatserne.

Kommissionen foreslår, at for at det forhøjede *de minimis*-loft fra 200.000 euro til 500.000 euro pr. virksomhed i perioden 2008-2010 ikke forlænges ud over 31. december 2010. Den tilsvarende forhøjelse af støtteleftet fra 7.500 til 15.000 euro for primærproducenterne i landbruget foreslås ligeledes udfaset i 2010. Endvidere lægger Kommissionen op til en reduktion af mulighederne for at yde støtte i form af rentelettede lån og nedslag i garantipræmier. Forslaget begrænser endvidere mulighederne

¹ Meddelelse Fra Kommissionen — Midlertidige EF-rammebestemmelser for statsstøtte, der ydes for at lette adgangen til finansiering under den nuværende finansielle og økonomiske krise (2009/C 83/01).

for at yde støtte til store virksomheder. Kommissionen foreslår videre, at reglerne ikke længere skal give mulighed for, at der ydes støtte til virksomheder, der er blevet kriseramte efter den 1. juli 2008.

Herudover foreslår Kommissionen, at de generelle retningslinjer for støtte i form af risikovillig kapital, som gælder indtil 2013² ændres, således at den maksimale årlige investeringstranche øges fra 1,5 mio. euro til 2,5 mio. euro. pr. virksomhed. Denne ændring skyldes ikke alene en vurdering af den økonomiske krises indvirkning på risikokapitalmarkedet, men følger ligeledes af en midtvejsevaluering af retningslinjerne for statsstøtte til fremme af risikokapitalinvesteringer.

Endelig foreslår Kommissionen, at EU's meddelelse om kortfristede eksportkreditforsikringer³ forlænges med to år til udgangen af 2012. I samme forbindelse foreslår Kommissionen, at de forenkede procedurer for medlemsstaternes adgang til at dække kortfristet markedsmæssig eksportkreditrisiko som blev indført i de midlertidige rammebestemmelser i 2008 forlænges til udgangen af 2011.

Det er fortsat et krav, at støtteordninger med hjemmel i de midlertidige rammebestemmelser skal anmeldes til og godkendes af Kommissionen før de kan sættes i værk. Kommissionen vil anvende de forlængede regler på ordninger, der anmeldes inden den 31. december 2011.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om sagen.

3. Nærhedsprincippet

Vurdering af nærheds- og proportionalitetsprincippet er ikke relevant, da der er tale om regulering på statsstøtteområdet.

4. Gældende dansk ret

Danmark har alene benyttet reglerne i de midlertidige rammebestemmelser til at indføre en eksportkreditforsikringsordning.

5. Høring

Forslaget har været i høring i EU-specialudvalget for konkurrenceevne og vækst, Vækstfonden samt Eksportkreditfonden med henblik på koordinering af dansk holdning.

² EF-retningslinjer for statsstøtte til fremme af risikokapitalinvesteringer i små og mellemstore virksomheder (2006/c 194/02).

³ Meddelelse fra Kommissionen til medlemsstaterne om ændring af meddelelse i henhold til EF-traktatens artikel 93, stk. 1, med henblik på anvendelse af traktatens artikel 92 og 93 på kortfristet eksportkreditforsikring (2005/C 325/11).

Der er modtaget hørings svar fra Eksportkreditfonden, Dansk Industri og fra Danske Maritime. Eksportkreditfondens bemærkninger er indarbejdet direkte i den foreløbige danske holdning.

Dansk Industri

Dansk Industri tilslutter sig den foreløbige danske holdning. DI støtter særligt en forlængelse af reglerne om kortfristede eksportkreditforsikringer til udgangen af 2012, og en forlængelse af de forenkledede procedurer for medlemsstaternes adgang til at iværksætte og opretholde støtteordninger på dette område. DI anfører, at de private kreditforsikrings selskaber endnu ikke kan dække hele markedet for eksportkreditforsikringer til EU/OECD-lande, hvorfor der fortsat er stor efterspørgsel efter den danske statslige genforsikringsordning. DI understreger, at det er vigtigt, at de forskellige statslige ordninger forlænges på ens vilkår.

Danske Maritime

Danske Maritime er som udgangspunkt af den opfattelse, at da de gældende midlertidige lempeligere rammebestemmelser for statsstøtte udløber den 31. december 2010, vil en forlængelse – også med reducerede satser – skulle betragtes som en ny lempelse af statsstøttereglerne. Danske Maritime anerkender, at den globale finansielle og økonomiske krise imidlertid fortsat skaber vanskeligheder for virksomheder, og tilslutter sig at dele af de midlertidige regler videreføres midlertidigt med reduceres støttesatser.

Danske Maritime er i øvrigt enig i den foreløbige danske holdning.

6. Andre landes holdninger

Det forventes, at de lande, der ikke, eller kun i begrænset omfang, har benyttet de midlertidige kriseregler, vil støtte forslaget. Det forventes endvidere, at de lande, som er hårdest ramt af krisen eller lande, som har indført en lang række midlertidige statsstøtteordninger, muligvis vil arbejde for at forlænge flere dele af de midlertidige regler, end Kommissionen har lagt op til.

Det bemærkes, at der på EU-plan er indført ca. 80 statsstøtteordninger med hjemmel i de midlertidige rammebestemmelser siden december 2008. Danmark har alene benyttet reglerne til at indføre en eksportkreditforsikringsordning.

7. Foreløbig dansk holdning

Danmark støtter Kommissionens statsstøttehandlingsplan fra 2005 og Lisabon-målene, der bl.a. fokuserer på en nedbringelse af statsstøtteniveauet og en omlægning af støtten til horisontale formål i fælles interesse. Det er dansk holdning, at statsstøtte alene skal anvendes til at fremme horisontale mål i fælles interesse og til at korrigere for identificerede markedsfejl i økonomien. Det vurderes fra dansk side, at den aktuelle globale finansielle og

økonomiske krise har skabt vanskeligheder med at finansiere en indsats, der bidrager til at fremme konkrete mål i fælles interesse og at sikre innovation i fællesskabets økonomi.

Danmark støttede generelt indførelsen af de midlertidige rammebestemmelser i 2008, i det man fra dansk side lagde vægt på, at reglerne var temporære, og at Kommissionen skulle sikre, at det alene var nødvendige og proportionale ordninger, affødt af den aktuelle krise, der kunne godkendes. Danmark var dog kritisk overfor forhøjelsen af *de minimis*-loftet til 500.000 euro, som man fra dansk side ikke mente, kunne begrundes ud fra et kriseperspektiv.

Danmark støtter generelt en afvikling og udfasning af EU's statsstøtte kriseregime. Det er vigtigt, at de lempelige regler udfases i takt med at adgangen til finansiering på det private marked normaliseres og stabiliseres. Danmark kan derfor generelt tilslutte sig, at Kommissionen nu foreslår at udfase og delvist ophæve de lempelige regler, som blev indført i 2008. Danmark støtter særligt Kommissionens forslag om ikke at forlænge *de minimis*-forhøjelsen, herunder forhøjelsen på landbrugsområdet. Herudover støtter Danmark forlængelsen af eksportkreditforsikringsreglerne. Danmark skal dog påpege, at der i de eksisterende regler findes kortfristede eksportkredittyper, der ikke kan dækkes i det private eksportkreditforsikringsmarked, heller ikke under normale forhold. En forlængelse af de eksisterende regler, der ikke korrigerer dette forhold, kan forringe danske eksportørers eksportmuligheder, og Danmark vil derfor være nødt til at benytte den eksisterende "escape" klausul til at forelægge og dokumentere dette markedssvigt inden udgangen af 2012.

Af hensyn til det administrative arbejde forbundet med at anmelde støtteordninger til Kommissionen, ønsker Danmark at få afklaret, i hvilket omfang det vil være muligt at anmelde forlængelser af ordninger, godkendt efter de midlertidige kriseregler, i henhold til de almindelige statsstøtteprocedureregler, som giver mulighed for at anvende en simpel anmeldelsesprocedure for forlængelse på op til seks år af eksisterende støtteordninger.

8. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

9. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at have samfundsøkonomiske konsekvenser.

10. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget vurderes ikke at have administrative konsekvenser for erhvervslivet.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.